

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 253/2014-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. mája 2014 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti PEREX, a. s., Trnavská cesta 39/A, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Markom Ogurčákom, Advokátska kancelária LEGAL PROFESSIONALS, s. r. o., Tehelná 25, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a na slobodu prejavu podľa čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 10 a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 1 Co 26/2012-421 z 26. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti PEREX, a. s., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. januára 2014 doručená sťažnosť spoločnosti PEREX, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou

namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 10 a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 26/2012-421 z 26. júna 2013.

2. Zo sťažnosti a z pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou súdneho konania o ochranu osobnosti, v ktorom má procesné postavenie odporcu:

„Okresný súd Košice -okolie rozsudkom zo dňa 26. 9. 2008 sp. zn. 7 C 452/2002-200 rozhodol vo veci tak, že konanie ohľadom časti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal uverejnenia ospravedlnenia v denníku Pravda zastavil, žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3 milióny Sk a náhradu trov konania v celkovej sume 499.780,- €.

Krajský súd Košice rozsudkom zo dňa 22. 04. 2010 pod sp. zn. 1 Co 2/2009 zmenil rozsudok OS Košice-okolie zo dňa 26. 09. 2008 pod sp. zn. 7 C 452/2002 v znení opravného uznesenia zo dňa 12. 11. 2008 pod sp. zn. 7 C 452/2002 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.300,- € ako náhradu nemajetkovej ujmy a to do 15-tich dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žiadnemu účastníkovi nepriznal právo na náhradu trov konania.

Voči predmetnému rozsudku KS Košice podal žalobca dovolanie na NS SR. Na základe uznesenia NS SR zo dňa 31. 10. 2011, sp. zn. 2 Cdo 252/2010 bol rozsudok KS Košice zo dňa 22. 4. 2010, sp. zn. 1 Co 2/2009 zrušený a vec bola KS Košice vrátená na ďalšie konanie...

Po zrušení rozhodnutia KS Košice zo dňa 22. 4. 2010, sp. zn. 1 Co 2/2009 dovolacím súdom nebolo v rámci pojednávani na KS Košice dňa 5. 6. 2013 ani 26. 6. 2013 vykonané (zopakované) ani doplnené žiadne dokazovanie a súd vychádzal z rovnakého skutkového a právneho stavu, ako tomu bolo v pri rozhodnutí dňa 22. 4. 2010. Napriek tejto skutočnosti dospel súd k rozdielnym skutkovým a právnym záverom.

Rozsudkom Krajského súdu Košice... zo dňa 26. 6. 2013, sp. zn. 1 Co 26/2012... rozhodol súd rozsudkom tak, že:

- Potvrdil rozsudok v znení opravného uznesenia zo dňa 12. 11. 2008 vo vyhovujúcom výroku do sumy 25.000,- €

- V prevyšujúcom vyhovujúcom výroku zmenil rozsudok tak, že žalobu zamietol

- Potvrdil rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá

- Uložil žalovanému povinnosť nahradiť trovy konania v sume 26.327,99 €.

3. Sťažovateľka v ďalšej časti sťažnosti predostrela podrobnú argumentáciu dôvodov, pre ktoré považuje napadnuté rozhodnutie za rozporné s už uvedenými právami. V tejto súvislosti citovala viaceré súdne rozhodnutia a názory právnej teórie.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo sťažovateľa na slobodu prejavu vyplývajúceho z čl. 26 Ústavy SR a čl. 10 Dohovoru ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. I Co 26/2012-421 zo dňa 26. júna 2013, porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. I Co 26/2012-421 zo dňa 26. júna 2013, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané zadosťučinenie v peniazoch v sume 5000,- €.

4. Sťažovateľovi priznáva právo na úhradu trov konania v sume 275,96 € (2 úkony právnej služby - príprava a prevzatie, spracovanie ústavnej sťažnosti - á 130,17/úkon + 2x 7,81 € režijný paušál) + 20 % DPH, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

5. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že „Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. I Co 26/2012-421 zo dňa 26. júna 2013 podal sťažovateľ dovolanie dňa 18. 11. 2013. Do podania ústavnej sťažnosti nemá sťažovateľ vedomosť o tom, že by bolo rozhodnuté o jeho dovolaní...“.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy túto poskytuje v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení čl. 125 až čl. 130 ústavy, a to za presne vymedzených procesných podmienok vrátane kvalifikovaného podania, návrhu na začatie konania, ktorého náležitosti sú bližšie ustanovené v § 20 ods. 1 a 2, § 49, § 50 a § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podstatou námietok sťažovateľky je právne posúdenie rozhodnutia krajského súdu v jej veci najmä z hľadiska rešpektovania základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (resp. práva na spravodlivý proces) a z neho vyplývajúce ďalšie práva (bod 1), v dôsledku porušenia ktorých sa domáhala ako v konaní pred ústavným súdom, tak aj podaním dovolania najvyššiemu súdu zrušenia ňou označeného rozhodnutia krajského súdu.

9. V súlade s ustanovením čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

10. Zmyslom a účelom už uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v občianskom súdnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

11. Ak sa za tejto situácie (bod 8) sťažovateľka domáhala svojho práva jednak na dovolacom súde a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací. Ústavný súd zaujal preto názor (podobne napr. I. ÚS 169/09), že v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra

2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, s'ťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

12. Na základe uvedeného ústavný súd s'ťažnosť odmietol pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. Vzhľadom na odmietnutie s'ťažnosti v celom rozsahu bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách s'ťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. mája 2014